

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput V. Non est licitum privatâ autoritate occidere injustum invasorem
vitæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

25 2°. olim quidem mitius actum fuisse cum furibus, quando tanta nondum erat furum multitudo; sed ex quo per experientiam comprobatum fuit, quod nisi occiderentur, totus Orbis furibus impleretur, & ab ipsis turbaretur, morte mulctati fuerunt. Et sic habet praxis totius Orbis Christiani, quæ sine temeritate condemnari non potest.

26 3°. dum Magistratus suspendit furem, non considerat rem furto sublatam præcisè, sed Reipublicæ tranquillitatem, & humanam societatem ab ipso violatam. Et ideo iusta est ipsius occisio. Satius est enim furem mori, quam Reipublicæ pacem, & humanæ societatis securitatem violari. Sic dum miles in exercitu, ob gallinam contra Principis Edictum furto sublatam morti traditur, non traditur ob gallinam præcisè, sed ob violatam militarem disciplinam, cujus exacta observantia majoris est momenti, quam privati militis vita.

CAPUT V.

Non est licitum privatâ auctoritate occidere iniustum invasorem vitæ.

27 **E**st communis doctrina Sanctorum, & ut nobis videtur, est Evangelica, est Apostolica, est Christiana. Eratque multorum Scholasticorum sæculo duodecimo, uti testatur Alanus Magnus de Insulis, cognomento *Doctor Universalis* (qui eo sæculo scripsit) hisce verbis: *Multorum opinio est, non licere homini occidere hominem, ne ab eo occidatur.* Hanc esse S. Thomæ paulò post ostendemus. Est etiam Augustini de Ancona in l. de potest. Eccles. q. 52. a. 3. Hugonis & Richardi de S. Victore, Glossæ, Accurtii, Gerfonis, Tostati Episcopi Abulensis p. 2. commentar. in Evang. Matth. c. 5. q. 105. A maini apud Salonium hie. Denique è Recentioribus est Eminentissimi Cardinalis Norisii in Vindiciis Augustinianis c. 4. §. 11. Francisci Geneti Episcopi Vafionensis in sua Th. Mor. Gratianopolit. to. 6. c. 1. n. 4. Eminentissimi Cardinalis Le Camus, Episcopi Gratianopolitani in approbatione illius, declarantis nihil in ea se invenisse nisi solidum, & consonum doctrinæ, quæ est secundum pietatem. Neesen in Supplemento de just. tr. 3. q. 2. dub. 4. Van Roy to. 3. c. 6. q. 9. plurimumque aliorum Doctorum Lovanensium, Augustinianorumque.

28 Et probatur 1°. ex generali præcepto, *Non occides*, quo omnis prohibetur occisio hominis, præter eam quæ fit vel speciali Dei iussione, vel publicâ auctoritate, ut constat ex dictis cap. 3. Ergo prohibetur occisio iniusti invasoris vitæ, privatâ auctoritate. Nec verò publicam occidendi auctoritatem Deus concessisse legitur privatis hominibus, sed solis Principibus, Magistratibus, eorumque Ministris, iussu ipsorum exequentibus. Igitur privatis hominibus, sine iussu Principis, vel Magistratus, iniustum vitæ invasorem occidere non licet.

29 Non me præterit, Estium asserere, quòd qui iniustum vitæ suæ invasorem occidit, dum aliter evadere non potest, publicâ auctoritate id facit, tamquam minister publicæ iustitiæ constitutus lege naturali & positivâ. Cum vim vi repellere jura omnia permittant.

Sed mallem hoc à decem Casuistis dictum, quam ab uno Estio, quia profus incredibile est. Neque enim asseri potest publicam ad hoc auctoritatem cuiuslibet à Deo esse concessam: cum hoc ex verbo Dei scripto vel tradito probari nequeat, nec satis probetur ex hoc quòd vim vi repellere jura omnia permittant, uti postea videbitur.

30 Multò minus asseri potest, publicam ad hoc auctoritatem cuique concessam esse à Republica. Cum eam Respublica concedere non possit. Quia (ut bene doctissimus Denuntiator n. 14. laudatus) sic quævis privatum, etiam ineptissimum, eo tempore quo ratio in ipso turbatissima est, in causâ propria, eaque sanguinis, non solum Judicem constitueret, sed & Testem, & Executorem, ut, abique ulla juris forma, primum quidem iudicaret, se ab Adversario suo iniuste ad mortem invadi; deinde aliter se quam illum occidendo evadere non posse. Tum illum esse reum mortis. Postremo, ipsum inauditum, nedum convictum, nullâ exceptionis aut appellationis factâ copiâ, nullo spatio dato quo se ad mortem præpararet, à se, tamquam publicæ iustitiæ executore, esse occidendum.

31 Subinde quidem à Republica conceditur, ut malefactores quidam à quovis privato occidantur. Sed tunc publicæ potestatis iudicium præmitti necesse est, quo constet malefactores illos de crimine esse legitime convictos, ad mortemque à quovis privato inferendam damnatos. Cui nihil simile in occisione invasoris vitæ, qui à nulla potestate publica de crimine convictus, vel condemnatus, imò ne citatus quidem, vel auditus, solo illius, qui invaditur, arbitrio interficitur. Quod profus improbat S. Thomas q. 64. a. 3. ad 2. dicens, quòd homo magis iudicio publico, ut discernatur, an sit occidendus propter salutem communem. Et a. 5. ad 3. *Malefactorem occidere non licet, nisi per iudicium publicæ potestatis.* Hactenus vir ille doctissimus.

32 Probatur 2°. ex præcepto quo iubetur proximos diligere, etiam inimicos; adedque ipsos iniustos vitæ nostræ aggressores, ipsique benè velle & benefacere. *Audistis* (inquit Salvator Matth. 5.) *quia dictum est: Diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, & orate pro persequentibus & calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri, qui in calis est.* Cui conformiter Apostolus Rom. 12. *Benedicite persequentibus vos, benedicite, & nolite maledicere. . . . nulli malum pro malo reddentes.* Et quousque se extendere debet illa proximorum, etiam inimicorum, & invasorum nostrorum

dilectio: Dilectus Domini Discipulus 1. Joan. 3. explicat dicens: *Et nos debemus pro fratribus animas ponere.* Quia scilicet hoc est præceptum meum (inquit Christus Joan. 15.) *ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.* Sic autem ipse dilexit nos, ut animam suam pro nobis, etiam inimicis, posuerit. Et nos ergo debemus pro fratribus, etiam inimicis, & invadentibus, etiam dum injustè nos invadendo, seipsum damnationis periculo sponte exponunt. Nam & Christus pro talibus animam suam posuit, & Augustinus l. 1. de doctr. Christ. c. 30. dicit, *nullum exceptum esse, cui misericordia denegetur officium, quando usque ad inimicos etiam porrectum est, eodem Domino dicente: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos.*

33 Parum ergo Christianum est quod plerique Adversarii dicunt, *non teneri nos cum periculo mortis subvenire ei qui sponte exponit se periculo damnationis.* Non enim licet ipsis privatâ autoritate allatum Christi præceptum sic restringere; cum generale sit, & absque discrimine ullo, vel exceptione, jubeat, ut proximum (etiam inimicum) diligamus, sicut Christus dilexit nos: atque insuper jubeat pro fratribus, etiam inimicis, & invadentibus nos, animas nostras ponere: quia nullos excipit, & Christus etiam pro inimicis & invasoribus suis, uti dixi, animam suam posuit. Et quinam magis indigent, ut consulatur saluti ipsorum, quam illi, qui sponte se damnationis periculo exponunt, nos injustè petsequendo? Nec tamen à præcepto illo charitatis excepti sunt injusti persecutores nostri, Imò ne quis hoc crederet, Matth. 5. Christus dixit: *Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, & orate pro persecutibus & calumniantibus vos.* Et Apostolus: *Benedicite persecutibus vos, &c.* Non quòd semper pro improbis, sese damnationis periculo sponte exponentibus, mortem subire nos oporteat, vel illius periculo nos exponere (nec enim oportet, ubi nulla salutis ipsorum spes affulget;) sed quòd istud charitatis officium ipsis eo prætextu subtrahendum non sit, quòd seipsum periculo damnationis sponte exponant: cum tunc proximus tantò magis sit miser; tantò proinde magis oporteat nos illi præstare officia charitatis & misericordiæ. Tunc proinde maximè urgeat istud charitatis & misericordiæ præceptum, *debemus pro fratribus animas ponere.* Quod proinde tunc maximè obligat, dum certum est periculum damnationis proximi, & certa salus propria. Atqui certum est periculum damnationis proximi, si occidatur, dum injustè, adeoque in ipso actu mortalis peccati, nos vult occidere; certa quoque est salus propria, si pro salute ipsius animam suam ille ponat, qui invaditur. *Majorum enim hæc dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis.* Joan. 15. Talis proinde de sua securus est salute: utpote de maxima certis charitate, quæ operit multitudinem peccatorum.

Tom. II.

Probatur tertio: quia dum Christus præcipit, 34 ut proximos, etiam inimicos, etiam proinde nos actu persequentes, & vitam nostram invadentes diligamus, præcipit, ut ipsis benè velimus, & beneficiamus: *omnis quippe dilectio benevolentiam quamdam habet erga eos qui diliguntur* (inquit Augustinus tr. 8. in cap. 4. epist. Joan.) Unde & Christus quasi explicans id quod dixit: *Diligite inimicos vestros,* statim subjungit: *Benefacite his qui oderunt vos;* & Apostolus: *Benedicite persecutibus vos.* Teneatur ergo is qui ad mortem invaditur, benè velle, & benefacere invadenti suo, quamlibet injusto. Et quid ipsi velle & optare debet? *Opta illi, ut habeat tecum vitam æternam;* ait Augustinus ibidem. Si ad hoc teneatur: ergo non potest ipsum in ipso actu peccati mortalis voluntariè occidere. Manifestum est enim quòd ipsum in tali statu voluntariè occidere, non sit ipsum diligere, non sit ipsi vitam æternam optare, non sit ipsi benè velle, non sit ipsi benefacere, imò potius sit ipsum in infernum præcipitare, tempus ipsi salutis & penitentiæ auferendo.

35 Probatur quarto ex Matth. 5. *Ego autem dico vobis, non resistere malo; sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam, præbe illi & alteram.* Et Rom. 12. *Nulli malum pro malo reddentes. . . non vosmetipsos defendentes charissimi, sed date locum ira. . . Noli vinci à malo, sed vince in bono malum.* Quibus verbis præceptum contineri, Augustinus agnoscit; sed epist. 138. aliàs 5. ad Marcellinum dicit ista præcepta magis ad præparationem cordis, qua intus est, pertinere, quam ad opus quod in aperto sit, ut teneatur in secreto animi patientia, cum benevolentia; in manifesto autem id fiat, quod eis videtur prodesse posse, quibus benè velle debemus. Istis itaque præceptis jubemur talem in corde patientiam erga percussores & aggressores nostros semper retinere, cum benevolentia, ut non solum non velimus ipsis malum pro malo reddere, sed etiam ipsis malum nobis inferentibus illud bonum debeamus velle, quod ipsis ad salutem prodesse judicamus. Atqui certissimum est quòd nunquam judicemus, nec judicare possumus ipsis ad salutem prodesse, quòd ipsos in actu peccati mortalis, æternum proinde damnandos occidamus. Ergo contra præcepta illa certissimè facit, qui quis hoc vult, & facit.

36 Probatur quinto ex Matth. 26. ubi Christus, circumdatus ab iis qui ad ipsum comprehendendum, & morti tradendum venerant, non solum non permisit Petro, ut gladio uteretur ad ipsius defensionem, sed & ipsum gladio utentem, eoque percutientem servum Principis Sacerdotum reprehendit, dicens: *Converte gladium tuum in locum suum: omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt.* Quod Joannes explicans Apocalyp. 13. dicit: *Qui in gladio occiderit, oportet eum gladio occidi. Hic est patientia & fides Sanctorum.* Verbis ill-

lis Sancti utuntur ad probandam veritatem assertionis nostrae: siquidem Augustinus in qq. ex utroque Testamento mixtim q. 104. ex illis intet, quod nulli licet, excepto Judae, quemquam gladio occidere. Apostolo autem Petro usque ad hoc permissum est, ut dolorem faceret, non quod occideret. Ob hoc enim audiuit, ne iterum peremeret. Dicit praeterea quia Christianis jam factis occidere non licet. Similiter Ambrosius proxime referendus sententiam illam Christi apertam & evidentem esse dicit pro eadem veritate.

- 37. Probatur sexto: quia Spiritum Christi habere debet omnis Christianus, Paulo attestante: *Qui Spiritum Christi non habet, hic non est ejus.* Sed Spiritum Christi non habet, qui saltem eatenus Christi non imitatur patientiam, ut malit occidi, quam injustum vitae suae in valem occidere. Istud namque exemplum nobis reliquit Christus, ut in eo ipsum imitemur. Propterea quippe dixit: *Ego sum via, &c. ut sequamur vestigia ejus, juxta illud 1. Petr. 2. Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus. . . . qui cum malediceretur, non maledicebat: cum pateretur, non comminabatur: tradebat autem judicanti se injuste.*
- 38. Septimo probatur ex communi traditione sanctorum Patrum, Evangelica, Apostolicaque Oracula illa ad sensum assertionis nostrae intelligentium, exponentiumque; quem proinde sensum usque adeo oportet agnoscere velut legitimum, ut contra eum illa non liceat interpretari; vetat enim Tridentinum sess. 4. *ne quis sua prudentia innoxius, in rebus fidei & morum, ad adificationem doctrinae christianae pertinentium, S. Scripturam. . . contra unanimum consensum Patrum. . . interpretari audeat.*
- 39. Potest quod communis traditio sanctorum Patrum sacra Oracula illa sic interpretetur, videri potest in Tertulliano lib. de patientia c. 10. & in Apologetico. Cypriano epist. 56. & 57. Lactantio divin. Instit. l. 6. c. 20. Basilio epist. can. c. 55. Primasio in epist. ad Rom. c. 12. Cyrillo l. 11. in Joan. c. 12. Ambrosio l. 3. offic. c. 4. Augustino l. 1. de Civit. Dei c. 21. epist. 47. aliis 154. Necnon epist. 204. aliis 82. L. 1. de lib. arb. c. 5. S. Hildeberto epist. 90. Bernardo de praecip. & dispens. c. 7. & de nova militia c. 1.
- 40. Sufficiet nonnullorum ex ipsis verba referre. Tertullianus in Apologet. sic habet: *Apud istam disciplinam (Christianam) magis occidi licet, quam occidere. Christianus exarmato Petro omnem Christianum discernit.*
- 41. Cyprianus epist. 56. *Christianis occidere non licet persecutores vitae ipsorum, sed occidi necesse est. Epist. 57. addit, eos nec repugnare contra impugnantes: cum occidere innocentibus nec nocentem liceat.*
- 42. Ambrosius: *Quarum aliqui, si sapiens in naufragio posuit, insipienti naufrago tabulam extorqueri possit. . . Mibi. . . non videtur, quod*

vir Christianus, & justus, & sapiens, querere sibi vitam alienam morte debeat: impote qui, etsi in latronem armatum incidat, ferientem resistere non possit; ne dum salutem defendit, pietatem contamine. De quo in Evangelio libris aperta & evidens sententia est: "Reconde gladium tuum: omnis enim qui gladio percussit, gladio ferietur. Quis latro defestabilior, quam persecutor, qui venerat ut Christum occideret?" Totus contextus manifeste agit de repercutiente ex defensionis necessitate, ne dum salutem defendit, &c.

Augustinus, ut supra vidimus, precepto, *Non occides, veritatem asserit omnem hominis occisionem, excepta ea qua speciali fit Dei justione, vel publica autoritate.* Unde lib. 3. de lib. arb. dicit, eos a peccato non esse liberos, qui pro his rebus, quas contemni oportet (inter quas ponit corporis vitam) humanae caede polluantur: *quomodo enim apud divinam providentiam sunt illi a peccato liberi, qui pro his rebus, quas contemni oportet, humanae caede polluti sunt?*

Bernardus II. de nova militia c. 1. *Est qui nec ulciscendi zelo, nec vincendi typo, sed tantum evadendi remedio interjicit hominem. Sed ne hanc quidem bonam dixerim victoriam: cum de duobus malis, in corpore quam in anima mori levius sit. Talem ergo in anima mori pronuntiat.*

Octavo probatur ex jure canonico. Siquidem Nicolaus Papa, can. de his Clericis dist. 50. sic loquitur: *De his Clericis, pro quibus consulisti, scilicet qui se defendendo Paganorum occiderunt, si postea per penitentiam emendati, possint ad gradum presbiterium redire, aut ad altiorum conscendere: scito nos nullam occasionem dare, nec ullam tribuere eis licentiam, quolibet hominem (etiam injustum vitae invalem) quolibet modo (nec ergo in sui defensionem) occidendi; (quam tamen Clericis usque adeo concedunt Adversarii, ut Darellus in Thesi anno 1700. in Collegio Anglo-Leodienfi Soc. Jesu defensa dicat eam a Casuistis communiter concedi Clericis & Religiosis in omni loco, etiam in Ecclesia, etiam in altari, si ibi celebrans invadatur, ita quod celebrans, si aliter evadere non potest, ibi possit se defendere, & occidere. . . . Et si. . . occiderit. . . reassumpto officio celebrare; sed non ita Pontifex: loquitur enim) verum si contigerit, ut Clericus sacerdotalis Ordinis Paganorum occiderit, multam sibi consuit, si ab officio sacerdotali recesserit; satisque est illi, in hac vita Domino, sub inferiori habitu, irreprehensibiliter famulari, quam alta indebita appetendo, damnabiliter in profundum demergi. Clerici ergo poenitentiae subijciebantur pro tali occisione, & ne post poenitentiam quidem poterant in suo gradu, nisi damnabiliter ministrare. Unde cum Ivo, Carnotensis Episcopus, Sacerdotem (qui injustum vitae suae invalem pro sui defensione occiderat) pro isto delicto per septennium ab officio Dominicee mente*

suspendisset, & à S. Hildeberto Archiepiscopo Turonensi quaesisset, an post poenitentiam istam ad sacrum officium redire posset: S. Hildebertus episc. 90. sic ipsi respondit: *Non videtur Sacerdotem, reum sanguinis* (ipsum ergo censuit reum sanguinis) oportere deinceps ministrare, quamvis tuenda salutis necessitate homicidium occurrerit. Datque pro ratione sententiam Ambrosii n. 42. relata, quod *vir Christianus, sapiens & justus, querere sibi vitam alienam morte non debeat, &c.*

46 Quid plura? Isaac Episcopus Lingonensis, inter Canones ex Decretis duorum Conciliorum à se collectos, atque à Zacharia Papa confirmatos, tit. de homicidiis can. 13. hunc refert: *Signis quiete gradiens per viam, aut si etiam in domo sua fuerit, aut in platea civitatis, aut in villa, subito ab alio superventus... volens se defendere, non habens contra illum autem odium, interfecerit hominem; septem annis secundum canonicam institutionem poeniteat* (gravieret ergo peccasse censetur) *traverso vero communiione privetur, &c.*

47 Nonò probatur ex S. Thoma, cujus doctrinam, doctrinæ SS. Patrum consonam esse probant argumenta sequentia.

Imprimis 2. 2. q. 64. a. 7. ad quaestionem, *utrum liceat alicui occidere aliquem se defendendo*: Respondet: *Quia occidere hominem non licet, nisi publica auctoritate, propter bonum commune... illicitum est quod homo intendat occidere hominem, ut seipsum defendat, nisi ei qui habet publicam auctoritatem. Igitur cum publicam auctoritatem non habeat homo privatus, ipsi non licet se defendendo occidere hominem, nec id intendere, ut seipsum defendat. Idem repetit q. 65. a. 1. ad 2. Privare aliquem vitam, in nullo casu pertinet ad aliquem, nisi ad publicam potestatem, cui committitur procuratio boni communis.*

48 Deinde S. Doctor in priori loco probat, *illicitum esse, quod homo intendat occidere hominem ut se defendat, nisi habeat publicam auctoritatem.* Hoc (inquam) probat, *quia occidere hominem non licet nisi publicâ auctoritate, non propter bonum privatum, sed propter bonum commune.* Et idem in posteriori loco ait, *id nullo casu pertinere nisi ad publicam potestatem, cui committitur procuratio boni communis.* Non solum ergo dicit esse illicitum id intendere, sed & facere. Enimvetò si id facere liceret, liceret intendere. Cur enim non liceret intendere quod facere licitum est? Si, ut defendam meipsum, velle & intendere possum gladio vel scilicet cor transfigere, seu aliam actionem ponere, cui occisio inseparabiliter conjuncta est: igitur velle & intendere possum ipsius occisionem, saltem indirectè & interpretativè. Quisquis enim directè vult ponere actionem, cui occisio inseparabiliter conjuncta est, occisionem vult, saltem indirectè & interpretativè.

49 Denique, postquam S. Doctor articulo illo 7. resolvit, *illicitum esse occidere hominem*

ad vitam suam defensionem, ulterius non quaerit an licitum sit occidere ad defensionem honoris, vel bonorum fortunæ; eò quod utique de iis quaestio superesse non poterat, postquam jam resolverat id ne quidem licitum esse ad defensionem vitae. At si articulo illo 7. resolveret id esse licitum ad defensionem vitae; ulterius inquirere debuisset, an etiam licitum ad defensionem honoris, & bonorum fortunæ? Cum ergo nihil existimaverit de iis ulterius inquirendum, signum est articulo illo 7. resolvere id ne ad vitam quidem defensionem esse licitum.

Per consequens dum eodem art. 7. dicit ad evitandam occisionem alterius praetermitti non debere actum moderatae tutelae, ex quo sequitur occisio alterius: loquitur de actu moderatae tutelae; ex quo sequitur occisio invasionis omnino praeter intentionem se defendentis; sollicitè caventis actum per se lethalem infligere, licet subinde contingat, quod dum hoc sollicitè cavet; nec cor ferire vult, sed brachium, praeter intentionem feriat cor, adversario vel ultrò in gladium incurrente, vel à brachio gladium repellente. Hunc quippe sensum probant argumenta n. 48. & 49. deducta, sicut & solita S. Doctoris consonantia cum unanimi doctrina SS. Patrum.

Postremò non deest ratio duplex, praemissa confirmans. Prima, quod homo Christianus, juxta ordinem charitatis, teneatur vitam suam corporalem postponere vitæ & salutis spirituali proximi; etiam inimici & aggressoris sui; per consequens, in sui defensione, teneatur id praetermittere, ex quo scilicet salutem aeternam proximi irremediabiliter amittendam, prout docent Augustinus & Thomas supra laudati.

Secunda ratio: quod lex divina prohibeat amorem tenacem earum rerum quas inviti possumus amittere; adeoque ipsius etiam vitae corporalis, quam profectò tenaciter amare convincitur, qui eam tueri vult per crudele illud medium, quo vitam aeternam, simul cum corporali, proximus irremediabiliter amittit, culpâ quidem suâ, sed culpâ etiam taliter vitam suam corporalem tuentis: utpote pro te, quam contemnere debebat, humanâ se caede polluentis. Si enim in ipsam saeviebat inimicus, ipsius equidem misereri debebat: cum nullus exceptus sit, cui misericordiae denegetur officium, juxta præceptum Domini: *Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos. Itaque in hoc Dei præcepto nullum prorsus expertem fieri oportet* (inquit Lactantius loco citato) *quin occidere hominem privatis hominibus semper sit nefas.*

CAPUT VI.

Solida responsio ad argumenta contraria.

Objicies 1º. id quod Exodi 21. dicitur: *Si effringens fur domum, sed sufficiens inventus fuerit, & accepto vulnere mortuus fuerit, percussor non erit reus sanguinis: quod si*